

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 1912

Rybnik – 10a

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności przyrodniczej	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V. Ekonomiczne V.1. Niedostateczne środki finansowe	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.2. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu	I.1. Budownictwo I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	I.1. Budownictwo I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.5. Obszary przemysłowe	B.5.1. Degradacja, upadek i rozpad materialnej substancji historycznych, zabytkowych zakładów przemysłowych i	V. Ekonomiczne V.1. Niedostateczne środki finansowe	W	8

	rzemieślniczych oraz osiedli patronackich			
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.2. Walory estetyczne	C.2.1. Brak dbałości o estetyczne wkomponowanie tras i węzłów komunikacyjnych w otaczający krajobraz	I.2 Transport I.2.3. Ruch komunikacyjny	W	4
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2 Transport I.2.3. Ruch komunikacyjny	W, Z	9
D. Zagrożenia walorów akustycznych zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.2. Zanieczyszczenie powietrza	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe V. Ekonomiczne	W	8

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

1. Zachowanie i pielęgnacja starych drzew i ich zespołów, ze szczególnym uwzględnieniem zieleni towarzyszącej zabudowie i układom transportowym, oraz uwzględnienie w kształtowaniu terenów zieleni funkcji ekologicznych.
2. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

3. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
4. Uwzględnienie w nowo sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy wymogu stosowania w obrębie miejscowości lub ich fragmentów, których charakter determinuje zachowana tradycyjna zabudowa, standardów architektoniczno-urbanistycznych oraz form zagospodarowania terenu nawiązujących do rozwiązań tradycyjnych, w tym m.in. w zakresie gabarytów, form i proporcji budynków, użytych materiałów, ogrodzeń i zieleni przydomowej.
5. Przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła i zwiększanie powierzchni chłonnych.
6. Ochrona dobrze zachowanego nieregularnego historyczno-zabytkowego układu urbanistycznego miasta z położonym w centralnej części zabytковым rynkiem oraz licznych obiektówabytkowych (budynki mieszkalne, kościoły, ratusz, wille i zespół szpitalny oraz ich otoczenia), z przewagą zabudowy historycznej oraz dostosowaną do niej kubaturą i charakterem - zabudową współczesną: 1) w ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego iabytków oraz dóbr kultury współczesnej w strategii rozwoju lokalnego lub strategiach ponadlokalnych, 2) w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego, 3) w ramach ochrony i konserwacjiabytkowych obiektów i układów urbanistycznych, 4) poprzez niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.
7. Dla strefy ochrony konserwatorskiej historycznego układu miejskiego Rybnika (granice strefy nawiązują do wpisanego do rejestruabytków "miasta w ramach dawnego historycznego założenia", o nieokreślonych granicach) pogłębienie stanu wiedzy na temat szczegółowego zakresu

i przedmiotu ochrony oraz charakterystycznych cechy (elementów) podlegające ochronie, a także określenie warunków wprowadzania nowej zabudowy w zakresie jej usytuowania, gabarytów, bryły i linii zabudowy, mając na względzie harmonijne współistnienie zabudowy historycznej i współczesnej oraz zachowanie sylwety zespołu, a także, w uzasadnionych przypadkach, ustalenie zasad umieszczania reklam i urządzania przestrzeni publicznych.

8. Dla obiektów zabytkowych stosowanie następujących wytycznych: Zachowanie bryły, kształtu i geometrii dachu oraz zastosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych. Utrzymanie, a w przypadku zniszczenia - odtworzenie historycznego detalu architektonicznego na podstawie dokumentacji ikonograficznej. Zachowanie kształtu, rozmiaru i rozmieszczenia otworów zgodne z historycznym wizerunkiem budynku, utrzymanie lub odtworzenie oryginalnej stolarki okien i drzwi. W przypadku konieczności przebicia nowych otworów zharmonizowanie ich z zabytkową elewacją budynku. Stosowanie kolorystyki i materiałów nawiązujących do tradycyjnych lokalnych rozwiązań, w tym ceramicznych lub tynkowych pokryć ścian zewnętrznych, a czasem drewnianych. Rekomendowane utrzymanie zakazu stosowania okładzin ściennych typu „siding” oraz nakładania warstw termoizolacyjnych na elewacje oryginalnie ukształtowane plastycznie z elementami stylowo-dekoracyjnymi. Stosowanie historycznego rodzaju pokrycia dachowego – dachówka ceramiczna w kolorze ceglстым (dachy spadziste), blacha (hełmy wież, kopuły, dachy francuskie), gont (zabytki budownictwa drewnianego). Montowanie elementów elewacyjnych instalacji technicznych z uwzględnieniem wartości zabytkowych obiektów.
9. Wprowadzanie do gminnej ewidencji zabytków obiektów mających cechy zabytkowe, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów architektury regionalnej.
10. Harmonijne łączenie wartości zabytkowych lub przyrodniczo-krajobrazowych ze współczesną zabudową i zagospodarowaniem.
11. Zwiększanie udziału drzew, zazielenianie przestrzeni publicznych, w tym ochrona, rozwój i pielęgnacja zieleni urządzonej w formie nasadzeń przyulicznych, zieleni podwórek, placów, skwerów i parków oraz stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie.
12. Dostosowanie stylistyki elementów zagospodarowania, w tym kompozycji zieleni do charakteru danego wnętrza urbanistycznego.
13. Nieumieszczanie instalacji i urządzeń technicznych na dachach budynków oraz samodzielnych konstrukcjach w sposób widoczny z danego wnętrza urbanistycznego.
14. Nieprzegradzanie, niezaburzanie i niedeformowanie osi widokowych i osi kompozycji.
15. Kształtowanie ciągów handlowo-usługowych, zwłaszcza wzdłuż ulic i placów wyłączonych z ruchu kołowego albo z ograniczeniami w ruchu kołowym.
16. Aktywizacja parterów w istniejących budynkach w zabudowie tworzącej obudowę przestrzeni publicznych o charakterze reprezentacyjnym oraz lokalizowanie aktywnych parterów w nowej zabudowie.
17. Nielokalizowanie pomieszczeń gospodarczych w kondygnacji parterów budynków mieszkalnych, usługowych i mieszkalno-usługowych od strony przestrzeni publicznych.
18. Określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej, w szczególności utrzymanie lokalnych dominant, w tym kościołów i ratusza na rynku.
19. Zachowanie charakterystycznych osi widokowych i punktów widokowych ekspozycji zabytków oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
20. Ochrona długich i wąskich wnętrz krajobrazowych w zwartej zabudowie związanych z osiami kompozycyjnymi i widokowymi wzdłuż ulic.
21. Dostosowanie sposobu kształtowania, zagospodarowania i wyposażania przestrzeni publicznych do historycznego charakteru ich otoczenia w obrębie dobrze zachowanego historyczno-zabytkowego układu urbanistycznego miasta, z licznymi cennymi obiektami zabytkowymi i przewagą zabudowy historycznej oraz dostosowaną do niej kubaturą i charakterem - zabudową współczesną.

22. Nieumieszczanie urządzeń reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m².
23. Przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów z preferowaniem materiałów naturalnych jak np. drewno; ujednolicenie kolorystyki, wielkości liter, itp.
24. Porządkowanie organizacji ruchu i parkowania pojazdów w ramach poszczególnych placów i ulic poprzez wprowadzanie czytelnego podziału na przestrzenie przeznaczone dla ruchu pieszego i rowerowego albo przestrzenie przeznaczone dla ruchu i do parkowania pojazdów mechanicznych, za pomocą rozwiązań przestrzennych i technicznych.
25. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego Rybnika, jego wielokulturowości oraz bogactwa języka regionalnego i lokalnej obrzędowości, a także szlaków turystycznych i kulturowych (żółty Szlak Historii Górnictwa Górnośląskiego, niebieski Szlak "Początków Hutnictwa ROW", czarny Szlak Morza Rybnickiego, zielony Szlak Stulecia Turystyki oraz niebieski Szlak im. kapitana Jana Kotucza).

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

26. Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań organizacyjnych i konieczności zachowania walorów kulturowo-historycznych i estetyczno-widokowych cennego układu urbanistycznego miasta.
27. Przeciwdziałanie powstawaniu niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza.